แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

รายวิชา ท32101 ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี เวลา 6 คาบ

แผนการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิหลังและหลักการวิจารณ์ เวลา 1 คาบ

1.มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ท 5.1 ม.4–6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น	

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนอธิบายความเป็นมารูปแบบการแต่งแบบร่ายยาว และโครงเรื่องกัณฑ์มัทรีได้ (K)
2. ผู้เรียนวิเคราะห์ปมขัดแย้งและความสมเหตุสมผลของโครงเรื่องผ่านแผนภาพโครงเรื่อง (Plot Diagram) ได้ (P)
3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวรรณศิลป์และการเสียสละที่ปรากฏในเรื่อง (A)

3. สาระสำคัญ

มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี เป็นวรรณคดีประเภท ร่ายยาว ที่มีลักษณะเด่นคือการใช้คำบาลีนำแล้วแต่งขยายความด้วยภาษาไทยที่สละสลวย เนื้อหามุ่งเน้นการบำเพ็ญบุตรทานบารมีของพระเวสสันดรและความเสียสละของพระนางมัทรี การเข้าใจโครงเรื่องและปมขัดแย้งที่มีเทวดาเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นพื้นฐานสำคัญในการวิจารณ์ความสมเหตุสมผลตามคติความเชื่อในสมัยนั้น

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (เขียนให้สอดคล้องกับแผนนี้)

☐ 1.ความสามารถในการสื่อสาร

☐ 2.ความสามารถในการคิด

☐ 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา

☑ 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

☐ 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. สาระการเรียนรู้

1. ความเป็นมา สำนวนของเจ้าพระยาพระคลัง (หน)

2. รูปแบบคำประพันธ์ ร่ายยาวที่มีบทบริบทบาลีนำ

3. โครงเรื่องและปมขัดแย้ง เหตุการณ์เทพบุตร 3 องค์แปลงกายเป็นสัตว์ร้ายสกัดพระนางมัทรี เพื่อช่วยให้พระเวสสันดรบำเพ็ญทานได้สำเร็จ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ☐ อยู่อย่างพอเพียง ☐ ซื่อสัตย์สุจริต ☐ มุ่งมั่นในการทำงาน
☐ มีวินัย ☐ รักความเป็นไทย ☐ ใฝ่เรียนรู้ ☐ มีจิตสาธารณะ

คุณลักษณะของผู้เรียน ตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

☐ เป็นเลิศวิชาการ ☐ สื่อสารสองภาษา ☐ ล้ำหน้าทางความคิด
☐ ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ☑ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs 2Ls)

ทักษะในสาระวิชาหลัก (3Rs)

☑ Reading (อ่าน)
☐ (W)Riting (เขียน)
☐ (A)Rithemetics (คณิตฯ)

ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (8Cs)

☐ Critical Thinking and Problem Solving(การคิดวิจารณญาณ และแก้ปัญหา)
☑ Creativity and Innovation (การสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)
☐ Cross-cultural Understanding (ความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม)
☐ Collaboration, Teamwork and Leadership (การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ
☐ Communications, Information, and Media Literacy(การสื่อสารสารสนเทศ)
☐ Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี)
☐ Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และการเรียนรู้)
☐ Compassion (คุณธรรม เมตตา กรุณา ระเบียบวินัย)

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps)

<table>
<tr><th colspan="2">การออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps</th></tr>
<tr><td>GATHERING
การรวบรวมและเลือกข้อมูล</td><td>1.ครูเปิดภาพจิตรกรรมฝาผนังตอน สัตว์ร้ายสกัดทาง แล้วถามนักเรียนว่า หากนักเรียนเป็นแม่ที่หาลูกไม่พบ แล้วถูกเสือและสิงห์ขวางทางไว้ นักเรียนจะทำอย่างไร เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ความรู้สึกของพระนางมัทรี
</td></tr>
<tr><td>PROCESSING
การจัดกระทำข้อมูล</td><td>2.นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง รูปแบบการแต่งร่ายยาว ที่มีคำบาลีนำ และรวบรวมข้อมูลเหตุการณ์สำคัญในกัณฑ์มัทรีตั้งแต่พระนางฝันร้ายจนถึงการอนุโมทนาทาน</td></tr>
<tr><td colspan="2">APPLYING : การประยุกต์ใช้ความรู้</td></tr>
<tr><td>A1 : Applying and Constructing the Knowledge
ขั้นปฏิบัติ
และสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ</td><td>3.นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในประเด็นความสมเหตุสมผลของการที่พระอินทร์สั่งให้เทวดาแปลงกายเป็นสัตว์ร้ายสกัดพระนางมัทรี หากไม่มีเทวดามาขวาง เหตุการณ์จะเปลี่ยนไปอย่างไร
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียน แผนภาพโครงเรื่อง (Plot Diagram) ลงในกระดาษปรู๊ฟ โดยระบุ ดังนี้
• บทนำเรื่อง (Introduction) พระนางมัทรีฝันร้ายก่อนเข้าป่า
• การดำเนินเรื่อง (Rising Action) ธรรมชาติผิดปกติ, สัตว์ร้ายขวางทาง, กลับมาไม่เจออุบายหึงหวงของพระเวสสันดร
• จุดวิกฤตหรือจุดสูงสุดของเรื่อง (Climax) พระนางมัทรีสลบลงต่อหน้าพระเวสสันดร
• การคลี่คลายปัญหา (Falling Action) พระเวสสันดรแก้ไขให้ฟื้นและบอกความจริงเรื่องการให้ทาน</td></tr>
</table>

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps	
	• บทสรุป (Resolution) พระนางมัทรีอนุโมทนาบุตรทานบารมี ครูสังเกตการทำงานรายบุคคล และรายกลุ่ม พร้อมให้คำแนะนำ
A2 : Applying the Communication Skill ขั้นสื่อสารและนำเสนอ	4.นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยมีครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน ถามคำถาม ตอบคำถาม และให้ข้อเสนอแนะ
SELF – REGULATING การกำกับตนเองหรือการเรียนรู้ได้เอง	5.นักเรียนมีการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการการคิดของตัวเอง สามารถสร้างค่านิยมการคิดของตัวเอง และการสร้างนิสัยการคิดที่เป็นรูปแบบของตัวเอง นำนวัตกรรมหรือผลงานที่สร้างเผยแพร่บนเว็บไซต์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อื่นได้อ่านหรือนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

7. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้) (เขียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์)

7.1 ชิ้นงาน แผนภาพโครงเรื่อง (Plot Diagram) ของกัณฑ์มัทรี (กลุ่ม)

8. สื่อการสอน/แหล่งการเรียนรู้

8.1 หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

8.2 สื่อ Power Point

8.3 ใบความรู้เรื่อง รูปแบบการแต่งร่ายยาว

9.การวัดและประเมินผล

สิ่งที่จะวัดและประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
อธิบายความเป็นมารูปแบบการแต่งแบบร่ายยาวและโครงเรื่องกัณฑ์มัทรี (K)	ตรวจแผนภาพโครงเรื่องและตอบคำถาม	แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
วิเคราะห์ปมขัดแย้งและความสมเหตุสมผลของโครงเรื่องผ่านแผนภาพโครงเรื่อง (Plot Diagram) (P)	สังเกตการวิเคราะห์ปมขัดแย้ง	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านระดับดีขึ้นไป

สิ่งที่จะวัดและประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
เห็นคุณค่าของวรรณศิลป์และการเสียสละที่ปรากฏในเรื่อง (A)	สังเกตความตั้งใจและการเห็นคุณค่า	แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกหลังสอน

1. ผลการสอน

☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A

☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก .....

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียน

1) ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

2) ด้านทักษะกระบวนการเรียน (P)

.....

.....

.....

3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (A)

.....

.....

4) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (C) (เลือกได้มากกว่า 2 ข้อ)

☐ ความสามารถในการสื่อสาร ☐ ความสามารถในการคิด

☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา ☐ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

3. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

4. แนวทางแก้ไข/ผลลัพธ์

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวปนัดดา จำปางาม)

ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายพิทักษ์ แผงอ่อน)